	Комунальний заклад **«КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»** **Дніпропетровської обласної ради** **СИЛАБУС**
Освітній компонент	Екстрена та невідкладна медична допомога з основами інтенсивної терапії в акушерстві
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	І5 Медсестринство
Галузь знань	І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Статус освітнього компонента	Обов'язкова
Форма навчання	Очна (денна)
Рік навчання / семестр	ПЗСО (11 класів): III курс, VI семестр; БЗСО (9 класів): IV курс, VIII семестр
Кількість кредитів ECTS/обсяг	Кредитів -1 Усього годин – 30 Лекції – 2 Практичні заняття – 18 Самостійна робота – 10
Викладач	Жирова Крістіна Геннадіївна
E-mail	zhyk2020@gmail.com
Консультації	За графіком на протязі навчального року
Анотація до курсу	Навчальну програму з дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога в акушерстві» складено відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти для здобувачів освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Сестринська справа» спеціальності І5 Медсестринство галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», затвердженому і введеному в дію наказом МОН від 08.11.2021 №1202 та освітньо-професійної програми «Сестринська справа» комунального закладу «Криворізький фаховий медичний коледж» Дніпропетровської обласної ради». Програмою передбачені теоретичні та практичні заняття, які доцільно проводити паралельно, самостійна поза аудиторна робота студентів. Проведення теоретичних занять передбачається за лекційним методом, практичних занять - в кабінетах доклінічної практики, в жіночій консультації, гінекологічному відділенні лікарні. На практичних заняттях студенти закріплюють набуті теоретичні знання, відпрацьовують практичні навички відповідно програми. Навчальний матеріал містить актуальні питання стосовно діагностики вагітності, гестозів вагітних, введення пологів та післяпологового періоду, акушерські кровотечі.

	Викладання навчального матеріалу координується згідно діючих наказів МОЗ України. У результаті вивчення дисципліни студент повинен використовувати набуті компетентності для самостійної роботи в лікувально - профілактичних закладах.
Мета та завдання курсу	**Мета та завдання навчальної дисципліни:** метою навчальної дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога в акушерстві» є формування компетентностей у здобувачів освіти системи знань, умінь та навичок, необхідних для розуміння теоретичних основ і практичного застосування положень дисципліни у професійній діяльності. **Основні завдання дисципліни:** засвоєння базових понять, категорій та принципів, пов'язаних із тематикою курсу; розвиток аналітичного мислення та здатності застосовувати набуті знання для вирішення практичних і професійних завдань; формування навичок самостійного пошуку, аналізу та інтерпретації інформації; підготовка здобувачів до подальшого опанування суміжних дисциплін та використання знань у професійній діяльності. **Роль дисципліни у формуванні професійних компетентностей:** Вивчення акушерства сприяє формуванню у здобувачів таких професійних компетентностей: здатність аналізувати та оцінювати професійні ситуації; уміння приймати обґрунтовані рішення в межах фахової діяльності; здатність застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних завдань; розвиток комунікативних, інформаційно-аналітичних та організаційних навичок; формування етичної та відповідальної професійної поведінки. Обов'язковим завданням постає формування компетентностей заявлених у Стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності І5 Медсестринство, галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»: ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 8 Здатність до міжособистісної взаємодії. ***Спеціальні компетентності*** СК 1 Здатність до застосовування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці. СК3 Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності. СК5 Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.

	СК 6 Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, задля ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям. СК 7 Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства. СК 9 Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосовування фармакологічних засобів у професійній діяльності. СК 10 Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги. СК11 Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. СК12 Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя). СК14 Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології.
Програмні результати навчання	РН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності. РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я. РН 4. Вести медичну документацію відповідно за формами, встановленими нормативно-правовими документами. РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності. РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей. РН 8. Вживати заходи, спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта.

	РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах. РН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності. РН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу. РН18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення. РН19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.

Зміст курсу

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Лекції	Сам. роб.
1.	Невідкладна допомога під час пологів позалікувальним закладом	2	
2.	Невідкладна допомога при патологічних пологах		2
3.	Невідкладна допомога при кровотечах під час вагітності, пологів та у післяпологовий період.		4
5.	Невідкладна допомога при тяжких формах пізніх гестозів, дистрес-синдромі у плода.		4
	Разом	2	10

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема	Години
1.	Невідкладна допомога під час пологів поза лікувальним закладом	4
2.	Невідкладна допомога при патологічних пологах (тазові передлежання, неправильні положення плода).	4
3.	Невідкладна допомога при патологічних пологах (вузький таз, багатоплідна вагітність).	4
4.	Невідкладна допомога при кровотечах під час вагітності, пологів та у післяпологовий період.	4
5.	Невідкладна допомога при тяжких формах пізніх гестозів, дистрес-синдром у плода.	2
	Разом:	18

Пререквізити	Анатомія та фізіологія людини, латинська мова та медична термінологія, медична біологія та генетика, мікробіологія, фармакологія, медсестринство в загальній практиці, основи догляду за хворими.

Кореквізити	Мікробіологія, фармакологія, медсестринство в загальній практиці, основи догляду за хворими, акушерство, онкологія, хірургія.
Постреквізити	Педіатрія та неонатологія, акушерство, екстрена та невідкладна медична допомога з основами інтенсивної терапії в гінекології, суміжні клінічні дисципліни, практична підготовка та виробнича практика, підготовка до ліцензійних іспитів.
Методи навчання	Пояснювально-ілюстративні, проблемно-пошукові, практично-лабораторні, дослідницькі та інтерактивні методи навчання. Теоретична підготовка передбачає проблемні лекції, пояснення, бесіди, роботу з навчальною та науковою літературою, схемами, таблицями, атласами, та цифровими освітніми ресурсами. Практична підготовка здійснюється шляхом опрацювання практичних навичок на муляжах з використанням акушерського та гінекологічного інструментарію згідно розроблених алгоритмів. Застосовуються професійно орієнтовані ситуаційні завдання, аналіз та інтерпретація суб'єктивних, об'єктивних даних, загального та спеціального методів дослідження, даних лабораторних та інструментальних методів дослідження. Самостійна робота передбачає опрацювання інформаційних джерел, роботу з цифровими ресурсами, виконання тестових, пошукових і професійно орієнтованих завдань, підготовку схем, таблиць та навчальних повідомлень.
Методи контролю	Усне та письмове опитування; тестовий контроль; виконання та захист практичних робіт; демонстрація практичних навичок згідно програмних алгоритмів і переліку практичних навичок, розв'язання ситуаційних та клінічно орієнтованих завдань; контроль виконання самостійної роботи; самооцінювання та взаємооцінювання
Види контролю	Тематичний та підсумковий контроль відповідно до навчального плану

Перелік практичних навичок та умінь

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Оформлення направлень для лабораторного дослідження.
2. Підготовка рук до приймання пологів.
3. Визначення ознак зрілості плода.
4. Збирання анамнезу.
5. Вимірювання зовнішніх розмірів таза.
6. Вимірювання висоти стояння дна матки.
7. Вимірювання окружності живота.
8. Вислуховування серцебиття плода.
9. Визначення положення, позиції, виду та передлежання плода.
10. Відтворення біомеханізму пологів при передньому та задньому видах потиличного передлежання (на фантомі).
11. Визначення ознак відшарування посліду (на фантомі).
12. Виділення посліду, що відшарувався (на фантомі).

13. Участь в огляді посліду та визначенні його цілісності.
14. Визначення крововтрати під час пологів.
15. Проведення туалету породіль.
16. Догляд за грудними залозами.
17. Виявлення прегестозу у вагітних.
18. Взяття сечі та дослідження її на наявність білка.
19. Вимірювання артеріального тиску та підрахунок частоти пульсу.
20. Визначення тривалості переймів та пауз між ними.
21. Проведення первинного туалета новонародженого
22. Вимірювання АТ у вагітної, роділлі та породіллі.
23. Заповнення паспортної частини медичної карти.
24. Збирання анамнезу.
25. Проведення бімануального дослідження.
26. Підготовка пацієнтки до УЗД.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Опишіть ознаки Снєгірьова, Гентера, Піскачека, Горвіца, Гегара.
2. Як можна визначити строк вагітності та термін передбачуваних пологів?
3. Які ви знаєте методи оцінки стану плода?
4. Опишіть прийом та санітарну обробку роділлі в акушерському стаціонарі.
5. Назвіть об'єм акушерського обстеження роділлі при поступленні.
6. Назвіть документацію, яка заводиться на роділлю при поступленні.
7. Опишіть ведення І періоду пологів: активна поведінка роділлі, вибір положення в пологах.
8. Опишіть партнерські пологи, їхні переваги, роль партнера. Опишіть спостереження та догляд за роділлею в І періоді пологів.
9. Назвіть показання піхвового дослідження, діагностична цінність отриманих даних.
10. Назвіть методи реєстрації скорочень матки.
11. Назвіть та опишіть методи визначення положення голівки щодо площини таза.
12. Назвіть складові та мету запису партограми.
13. Назвіть правила запису партограми.
14. Опишіть підготовку роділлі до приймання пологів.
15. Опишіть підготовку акушерки до приймання пологів.
16. Опишіть пологові сили та пологову діяльність у ІІ періоді пологів.
17. Назвіть методи визначення внутрішньоутробного стану плода, їх оцінювання.
18. Опишіть методику надання акушерської допомоги роділлі: мета, початок надання, роль акушерки.
19. Назвіть моменти акушерської ручної допомоги, дії акушерки.
20. Назвіть принципи проведення першого туалету новонародженого.
21. Назвіть документацію, яка заповнюється на новонародженого.
22. Назвіть складові "теплового ланцюжка".
23. Назвіть позитивні сторони першого прикладання до грудей.
24. Опишіть дії акушерки під час проведення першого туалету новонародженого.
25. Опишіть дії акушерки під час проведення термометрії новонародженого.
26. Назвіть та опишіть етапи обробки пуповини.
27. Опишіть методику проведення профілактики бленореї новонароджених.
28. Назвіть показники, котрі визначаються під час антропометрії новонародженого.
29. Опишіть методику заповнення браслеток та медальйона новонародженого.
30. Опишіть методику оцінювання загального стану роділлі в ІІІ періоді пологів.
31. Назвіть особливості спостереження та догляду за роділлею в ІІІ періоді пологів.
32. Назвіть та опишіть ознаки відшарування плаценти.
33. Опишіть механізми самостійного народження посліду.
34. Опишіть принципи активного ведення третього періоду пологів.
35. Назвіть мету та переваги активного ведення третього періоду пологів.

36. Назвіть та опишіть прийоми зовнішнього виділення плаценти.
37. Назвіть та опишіть методи визначення крововтрати під час пологів.
38. Дайте визначення фізіологічна крововтрата, опишіть методику її визначення.
39. Опишіть методику огляду посліду на цілісність.
40. Опишіть методику огляду пологових шляхів.
41. Назвіть показання до огляду пологових в дзеркалах.
42. Назвіть механізм настання пологів та розвиток пологової діяльності.
43. Назвіть провісники пологів. Назвіть ознаки зрілості шийки матки,
44. Опишіть механізм розкриття шийки матки у першородячих та повторнородячих.
45. Назвіть періоди пологів, їх тривалість. Назвіть та опишіть основні пологові сили.
46. Дайте визначення "пологи", "фізіологічні пологи".
47. Опишіть початок пологів, пологові сили на початку І періоду.
48. Опишіть нижній сегмент матки, контракційне кільце, пояс дотикання.
49. Назвіть вчасне, раннє, передчасне та запізніле вилиття навколоплідних вод.
50. Назвіть та опишіть зовнішні ознаки відкриття вічка шийки матки.
51. Опишіть біомеханізм пологів при потиличному передлежанні.
52. Дайте визначення врізування та прорізування голівки плода.
53. Опишіть механізм і види відшарування плаценти, механізм народження посліду.
53. Дайте визначення поняття "гестоз".
54. Назвіть сучасні теорії етіопатогенезу ранніх гестозів.
55. Назвіть форми ранніх гестозів.
56. Опишіть кініку ранніх гестозів.
57. Назвіть методи діагностики ранніх гестозів.
58. Назвіть принципи лікування ранніх гестозів відповідно ступеню тяжкості.
59. Назвіть показання до переривання вагітності при ранніх гестозах.
60. Назвіть особливості диспансеризації та спостереження за вагітними з ранніми гестозами.
61. Назвіть роль акушерки жіночої консультації, ФАПу у профілактиці раннього гестозу вагітних.
62. Дайте визначення терміну "гестоз", "прееклампсія".
63. Назвіть тріаду Цангемейстера.
64. Опишіть клініку та діагностику пізніх гестозів.
65. Назвіть ознаки прееклампсії тяжкого ступеня.
66. Назвіть жінок групи ризику по розвитку прееклампсії.
67. Назвіть профілактичні заходи, щодо розвитку прееклампсії у жінок групи ризику.
68. Назвіть складові плану ведення вагітної із прееклампсією легкого ступеня в умовах денного стаціонару.
69. Опишіть тактику акушерки ФАПу при виявлені у вагітної прееклампсії.
70.Назвіть диференційнійні ознаки пізнього гестозу та екстрагенітальної патології.
71.Назвіть мету та опишіть методику якісного визначення білка у сечі.
72.Яке визначення поняття патологічної кровотечі?
73.Які фактори ризику післяпологової кровотечі?
74.Які причини кровотеч в Ш періоді пологів?
75.Які форми патологічного прикріплення плаценти?
76.Які причини патологічного прикріплення плаценти?
77.Яка клініка патологічного прикріплення плаценти?
78.Які причини, клініка затримки в матці частин плаценти?
79.Які причини, клініка защемлення плаценти?
80.Які лікувальні заходи щодо боротьби з кровотечею в Ш періоді пологів?
81.Яке визначення поняття "рання і пізня післяпологова кровотеча"?
82.Яка класифікація ранніх післяпологових кровотеч?
83.Які причини і патогенез гіпотонічних маткових кровотеч?
84.Яка клініка гіпотонічних і атонічних маткових кровотеч?
85.Які методи визначення величини крововтрати?

86.Який обсяг та послідовність терапевтичних заходів при гіпотонічних маткових кровотечах?
87.В чому полягає кроковий підхід до зупинки гіпотонічної маткової кровотечі?
88.Які лікарські засоби застосовуються для зупинки маткових кровотеч в післяпологовому періоді,?
89.Які показання до хірургічного лікування та обсяг оперативного втручання при гіпотонічній кровотечі в післяпологовому періоді.?
90.Які причини, діагностика, лікування пізніх післяпологових кровотеч?
91.Які основні заходи профілактики виникнення післяпологових кровотеч?
92. Опишіть - як оцінити фактори ризику передчасного переривання вагітності при збиранні анамнезу у вагітних.
93. Скласти й обґрунтувати план індивідуального ведення вагітності для вагітної з факторами ризику передчасного переривання.
94. Скласти план надання необхідної невідкладної допомоги при матковій кровотечі у вагітної з передлежанням плаценти, передчасному відшаруванні нормально розташованої плаценти.
95. Назвіть причини кровотеч в післяпологовому періоді.
96. Опишіть етіологію та клінічну картину гіпо- та атонічних кровотеч.
97. Перерахуйте основні етапи надання невідкладної допомоги при гіпо- та атонічних кровотечах.
98.Перерахуйте основні причини пізніх після пологових кровотеч.
99.Перерахуйте етапи надання невідкладної допомоги при пізніх післяпологових кровотечах.
100.Назвіть причини защемлення та затримки посліду.
101.Назвіть та опишіть ознаки відшарування плаценти.
102.Назвіть та опишіть способи визначення об'єму крововтрати під час пологів.
103.Назвіть показання та опишіть методику проведення зовнішніх способів видалення відокремленої плаценти.
104.Назвіть показання до проведення ручного відокремлення плаценти та виділення посліду.
105.Дайте визначення терміну "патологічна крововтрата".
106.Опишіть клініку затримку та защемлення плаценти.
107.Опишіть акушерську тактику при затримці та защемленні плаценти.
108.Опишіть невідкладну медичну допомогу при затримці та защемленні плаценти.
109.Назвіть ймовірні ускладнення під час виділення посліду, що відшарувався, зовнішніми методами, профілактика цих ускладнень.
110.Назвіть препарати для лікування гіпотонічної маткової кровотечі, дози, шляхи введення та кратність введення.
111.Назвіть тимчасові методи зупинки кровотечі в ранньому післяпологовому періоді.
112.Назвіть етапи невідкладної медичної допомоги при атонії матки.
113.Назвіть тимчасові методи зупинки кровотечі в ранньому післяпологовому періоді.
114. Опишіть методику діагностики неправильних положень плода прийомами Леопольда-Левицького.
115. Опишіть принципи лікування та акушерську тактику при слабкості пологової діяльності. діяльності.
116.Опишіть акушерську тактику при надмірно сильній пологовій діяльності.

Політика курсу

Опанування ОК «Екстрена та невідкладна медична допомога в акушерстві» за ОПП «Сестринська справа » передбачає систематичну участь здобувача освіти в освітньому процесі, підготовку до практичних зайнять, своєчасне та самостійне виконання навчальних завдань, дотримання принципів академічної доброчесності, професійної етики та правил безпечної роботи в кабінеті з муляжами та гінекологічним інструментарієм. Особлива увага приділяється формуванню практичних навичок, розпізнаванню хвороб, дотриманню алгоритмів, точності виконання маніпуляцій, особливо вмінню надавання першої допомоги. Пропущені заняття та невиконані обов'язкові види робіт опрацьовуються відповідно до встановленого у Коледжі порядку. Використання цифрових ресурсів,

та інструментів ШІ допускається як допоміжний засіб навчання за умови критичного оцінювання інформації, самостійності виконання завдань та дотримання академічної доброчесності. Комунікація учасників освітнього процесу ґрунтується на взаємоповазі, відповідальності, партнерстві та професійній етиці.

Політика оцінювання

Оцінювання результатів навчання з освітнього компонента «Екстрена та невідкладна медична допомога в акушерстві» за ОПП «Сестринська справа» здійснюється на засадах об'єктивності, систематичності, прозорості, академічної доброчесності та відповідності визначеним результатам навчання. Передбачено тематичне та підсумкове оцінювання. Оцінюються повнота і усвідомленість теоретичних знань, правильність використання акушерської термінології, уміння виконання практичних навичок згідно програмних алгоритмів, вміння розпізнавати та охарактеризувати основні нозологічні форми, здатність аналізувати скарги, анамнез, клініку захворювань, результати загальних, спеціальних, лабораторних та інструментальних методів дослідження вагітних, роділь та породіль, вміння формувати план медсестринського обстеження, медсестринський діагноз, планування медсестринських втручань, реалізація дій та оцінювання результату з наступною корекцією плану. Практичні результати оцінюються за принципом "знає - розпізнає - виконує - аналізує". Обов'язковими є дотримання правил безпеки та академічної доброчесності. Порядок відпрацювання пропущених занять, повторного оцінювання та оскарження результатів визначається відповідними внутрішніми нормативними документами Коледжу. Результати самостійної роботи враховуються відповідно до визначених критеріїв. Підсумкова оцінка формується відповідно до системи оцінювання, встановленої у Коледжі. Повторне оцінювання, відпрацювання пропущених зайняття та оскарження результатів здійснюються відповідно до внутрішніх нормативних документів Коледжу. Під час усіх видів контролю здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Усі види контролю навчальної діяльності та визначення рівня сформованості тих чи тих компетентностей відбуваються за національною 4-бальною шкалою:

«5» (відмінно) – повні, системні знання; вільне володіння термінологією; правильне розпізнавання гістологічних структур; самостійне виконання практичних завдань та аналіз результатів..

«4» (добре) – достатні знання; правильне розпізнавання основних структур та виконання практичних завдань; окремі несуттєві неточності, які здобувач може виправити.

«3» (задовільно)– базові знання; розпізнавання основних гістологічних структур; виконання практичних завдань із частковою допомогою викладача; наявність окремих несуттєвих помилок.

«2» (незадовільно)– фрагментарні знання; труднощі з розпізнаванням гістологічних структур; суттєві помилки під час виконання практичних завдань; мінімальні результати навчання не досягнуті.

Критерії оцінювання тестів

% правильних відповідей	Оцінка
90-100%	5
89-70%	4
69-55%	3
<54%	2

Інформаційні ресурси

Основна:

Л1. Акушерство і гінекологія. У 2-х кн. Кн.1. Акушерство: Підручник. 2-е вид., випр / За ред.В.І.Грищенка, проф. М.О.Щербини.- К.:Медицина, 2015.-Т. 1.- 424 с.

Л2. Магован, Б.Клінічне акушерство та гінекологія: Навчальний посібник. Пер.4-го англ. вид/Б.Магован, Ф.Оуен, Е.Томсон.-Київ:ВСВ «Медицини», 2021.-454 с.

Л3. Шегедин М.Б. Медсестринство в акушерстві: Навч. посібник.- Вінниця: Нова книга, 2015. - 176 с.

Додаткова:

• електронний курс: http://moz.gov.ua/.

https://www.health-ua.org/video/akusherstvo-ginekologiya-reproduktivnaya-medicina/.

http://medbib.in.ua/

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії фундаментальних медичних дисциплін та практичної підготовки

Протокол № ____ від «____» _____ 2026 р.

Голова ЦК _____ / _____ /

(підпис) (прізвище, ім'я)